

ΣΥΝΟΨΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

N. Καλογεράς (αρμόδιος σύννοψης της ειδικής ενότητας):

Αντικείμενο συνεδρίας: **προσκεκλημένοι εισηγητές prof. A. Bruno και prof. A. Ceccotti**

Η τελευταία αυτή ενότητα είχε την ιδιοτυπία ότι οι δύο εισηγητές παρουσίασαν τις δουλειές τους μέσω ικανών αντικαταστατών. Έτσι, τελικά ακολούθησε ευρύτατη συζήτηση. Οι δύο αυτές εισηγήσεις δεν έχουν κάποια κοινά σημεία τα οποία θα μπορούσα να συνοψίσω.

Στην πρώτη εισήγηση, ανάμεσα στ' άλλα ενδιαφέροντα, ακούστηκε η «προκλητική» θέση ότι ο κύριος στόχος των αρχιτεκτόνων σε μια επέμβαση ή και επανόρθωση είναι να κάνουν καλή αρχιτεκτονική.

Αυτό το τονίζω διότι κάποιοι υπεύθυνοι του σχετικού μεταπτυχιακού προγράμματος στην Αθήνα είχαν ένα μικρό παράπονο ότι φοιτητές με ικανότητες στην αρχιτεκτονική σύνθεση διστάζουν να έρθουν στο μεταπτυχιακό, διότι το θεωρούν ιδιαίτερα εξειδικευμένο και τεχνοκρατικό. Επιπλέον, ενώ κατά τη διάρκεια του προγράμματος εξετάζονται τα θέματα από ιστορική και αρχαιολογική άποψη, δε δίνεται καθόλου έμφαση στην αρχιτεκτονική θεώρηση.

Ο A. Bruno μας παρουσίασε μια πραγματικότητα που, ακόμη, στη χώρα μας φαίνεται τολμηρή. Ίσως να μην είμαστε ακόμη αρκετά ώριμοι από πλευράς διοίκησης, ώστε αυτή να δεχθεί λύσεις όπως αυτές που παρουσίασε ο καθηγητής. Λύσεις τις οποίες έχουν δεχτεί τρεις-τέσσερις άλλες χώρες της Ευρώπης.

Στην εισήγηση αυτή φανερώνεται η γενική κατεύθυνση ότι οποιαδήποτε επέμβαση, ακόμα και η συντήρηση ενός ιστορικού κτιρίου, είναι αρχιτεκτονική πράξη στο σύνολό της. Όλα τα άλλα στοιχεία πρέπει να βοηθούν ώστε η επέμβαση να καταλήγει σε μια καλή αρχιτεκτονική.

Ευτυχώς, στην Ελλάδα έχουμε αρχίσει να έχουμε μερικά τέτοια παραδείγματα, όπως είναι το Μεγάλο Αρσενάλι (το όνομα του κτηρίου ελήφθη από το site του Κέντρου Αρχιτεκτονικής, γιατί απουσίαζε από το κείμενο) στα Χανιά, που στεγάζει το Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, δηλαδή υπήρχε η ανάγκη για ένα καλό αρχιτεκτόνημα κι έτσι, η επέμβαση ήταν πολύ προσεκτική.

Επίσης, μέσα από τη θεωρητική εισήγηση που έκανε ο καθηγητής A. Bruno, φαίνεται ότι είναι βαθύς γνώστης και των άλλων προβλημάτων που συζητούμε εδώ. Γνωρίζει καλά τα θεωρητικά προβλήματα που αφορούν στην επικοινωνία μεταξύ των διαφόρων συντελεστών που συμβάλλουν στην αποκατάσταση ενός κτηρίου. Παράλληλα, κατέχει και τα τεχνικά προβλήματα, τα καθαρά τεχνολογικά και κυρίως, τα προβλήματα στερεολογίας (στερεωτικά προβλήματα;).

Στη δεύτερη εισήγηση, αυτή του κ. A. Ceccotti, θίγεται το θέμα της ήπιας επέμβασης, το οποίο αποτελεί, κατ' εξοχήν, αντικείμενο αυτού του Συνεδρίου. Προβάλλεται το αίτημα της διάσωσης των ξύλινων κατασκευών. Αυτή είναι, αν θέλετε, μια φωνή απελπισίας από τον A. Ceccotti: «Μην καταδικάζετε μια

κατασκευή, όταν την έχετε υπολογίσει και δεν ικανοποιούνται όλοι οι έλεγχοι. Δώστε της μια δεύτερη ευκαιρία». Στο σημείο αυτό, μπαίνει κι ο προβληματισμός αν η κατασκευή υπολογίζεται πράγματι με το σωστό τρόπο, πράγμα που ανέφερε κι ο κ. Π (Πενέλης;) που είναι πιο κατάλληλος να μιλήσει γι' αυτό το θέμα.

Συμπερασματικά, στις δύο εισηγήσεις της ενότητας αυτής θίγονται ορισμένα σημαντικά προβλήματα που άπτονται γενικότερα του τρόπου μελέτης της αποκατάστασης και της επανάχρησης. Επίσης, αναζητείται ο τρόπος για να φτάσουμε, χωρίς την έλλειψη τόλμης, εις το να μη χάσουμε αυτό στο οποίο και ο ένας και ο άλλος εισηγητής εστιάζουν: την πραγματική αυθεντικότητα του κτηρίου, απηλλαγμένη από περιττές έννοιες και επιθετικούς προσδιορισμούς.